

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: V. H., nar. X
státní příslušnost: X
t. č. bytem: X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
Tuřanka 1554/115b, 627 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného 19. 11. 2025, č. j. OAM-8607-6/ZR-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne ze dne 19. 11. 2025, č. j. OAM-8607-6/ZR-2025, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím odejmul žalobci dočasnou ochranu dle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. s § 10 odst. 3 zákona č. 221/2023 Sb. (dále jen „zákon o dočasné ochraně“). Důvodem pro její odejmutí bylo, že žalobce byl držitelem dočasné ochrany za účelem sloučení rodiny, přičemž manželce žalobce dočasná ochrana zanikla k 31. 3. 2025, která ji již neprodložovala. Žalovaný v rozhodnutí došel k závěru, že odpadl důvod pro udělení dočasné ochrany žalobci, přičemž neshledal jiný důvod hodný zřetele po ponechání dočasné ochrany.

II. Vyjádření účastníků

2. Žalobce s posouzením žalovaného stran důvodů hodných zřetele pro ponechání dočasné ochrany ve smyslu § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochrany nesouhlasí, neboť žalovaný nedostatečně a nepřezkoumatelně posoudil důvody pro ponechání dočasné ochrany žalobci. Konkrétně namítl a v podrobnostech rozvedl, že se žalovaný nezabýval tím, zda má žalobce nárok na udělení dočasné ochrany jako samozadatel (tj. aniž by manželka dále byla držitelkou dočasné ochrany), a dále tím, zda existují jiné důvody hodné zřetele pro ponechání dočasné ochrany, jakožto rodinné a soukromé vazby žalobce (dosavadní integrace žalobce, pracovní život žalobce, dospělý syn – držitel víza strpění – sdílející domácnost s žalobcem, atp.).
3. K tvrzené nepřezkoumatelnosti namítl, že u pojmu „jiný důvod hodný zřetele“ se jedná o neurčitý právní pojem a žalovaný nejprve musí objasnit jeho obsah a význam, teprve poté jej aplikovat. Pokud tak neučinil, není zřejmé, proč a jak došel správní orgán k závěru, že mu „z jeho úřední činnosti není znám žádný takový důvod“. Dále namítl, že se jedná pouze o důvody hodné zřetele, nikoliv zvláštního zřetele, jedná se tedy o nižší standard, přičemž u něj je takovým důvodem hodným zřetele samotná skutečnost, že žalobce je osobou dle § 3 Lex Ukrajina bez ohledu na ostatní skutečnosti (předchozí důvod dočasné ochrany, předchozí pobyt v Polsku). Za další důvod hodný zřetele označil to, že v ČR takřka 2 roky žije a vede zde soukromý a rodinný život, sdílí společnou domácnost se svým synem, A. H., nar. X, což žalovanému muselo být z úřední činnosti taktéž zřejmé (sdílí stejné jméno, bydlí na též adrese).
4. Žalovaný ve svém vyjádření nejprve shrnul důvody, pro které byla v minulosti žalobci udělena dočasná ochrana a následně uvedl, že ukončením dočasné ochrany manželky žalobce zanikl důvod, pro který byla dočasná ochrana žalobci udělena a rovněž došlo k naplnění důvodu pro odnětí dočasné ochrany žalobce dle § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně. Odnětí dočasné ochrany je dle něj řádně zdůvodněno. Odkázal i na zdůvodnění, proč nebyla žalobci k jeho žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 15. 3. 2024 udělena dočasná ochrana jako samozadatel. Pokud jde o ostatní skutečnosti, vycházel žalovaný z toho, co mu bylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí (19. 11. 2025) s ohledem na procesní pasivitu žalobce známo. Žalobce ani v původní žádosti neuvedl svého syna, žalovaný neměl o existenci syna žalobce, H A., nar. X, st. přísl. Ukrajina, ponětí. Navíc syn žalobce disponuje platným pobytovým oprávněním až ode dne 1. 12. 2025, tedy až po vydání napadeného rozhodnutí (19. 11. 2025). Dále žalovaný poukazuje na to, že žalobce pobývá na území České republiky necelé dva roky, což je krátká doba na to, aby byl přerušeny jeho vazby na Ukrajině. Ostatně sám žalobce připouští, že manželka se vrací na Ukrajinu, tudíž zřejmě i zde má rodina žalobce vybudováno zázemí.
5. Tyto všechny výše uvedené skutečnosti ve svém souhrnu odůvodňují závěr, že v případě žalobce neexistovaly důvody zřetele hodné, proč by měl žalovaný dočasnou ochranu žalobci ponechat.

III. Posouzení věci krajským soudem

6. Při splnění podmínek řízení soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

K pojmu „jiný důvod hodný zřetele“ dle § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně

7. Stěžejní otázkou v projednávané věci je, zda ve smyslu § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně došlo k naplnění důvodu pro odnětí dočasné ochrany udělené žalobci za účelem sloučení rodiny.
8. Podle čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, platí, že toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jenž v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. 2. 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).
9. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že ministerstvo vnitra nebo Policie ČR uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady. Ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) citovaného zákona se „rozhodnutím Rady“ rozumí prováděcí rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.
10. Podle § 3 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že ministerstvo vnitra nebo Policie ČR dále uděluje dočasnou ochranu cizinci, který doloží, že a) byl ke dni 24. 2. 2022 držitelem platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny a b) jeho vycestování do státu, jehož je státním občanem, nebo části jeho území, a nebo v případě osoby, bez státního občanství do státu nebo části jeho území jeho posledního trvalého bydliště před vstupem na území Ukrajiny, není možné z důvodu skutečného nebezpečí podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.
11. Podle § 4 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že nestanoví-li tento zákon jinak, použije se na udělování dočasné ochrany podle tohoto zákona zákon o dočasné ochraně cizinců. Ve věcech, které zákon o dočasné ochraně cizinců neupravuje, se použije zákon o pobytu cizinců.
12. Podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb. platí, že ve věci neudělení nebo odnětí dočasné ochrany se použije zákon o dočasné ochraně cizinců.
13. Podle § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně platí, že zanikne-li důvod, pro který bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany z důvodu sloučení rodiny, a nebude-li shledán jiný důvod hodný zřetele pro jeho ponechání, toto oprávnění se odejme.
14. Podle § 51 odst. 1 zákona o dočasné ochraně platí, že rodinnému příslušníku cizince požívajícího dočasné ochrany podle tohoto zákona se udělí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na základě jím podané žádosti. Podle odst. 2 písm. c) téhož ustanovení platí, že rodinným příslušníkem cizince požívajícího dočasné ochrany se pro účely sloučení rodiny a poskytování finančního příspěvku rozumí rodič cizince požívajícího dočasné ochrany mladšího 18 let.
15. Pokud jde o důvod odejmutí dočasné ochrany udělené původně za účelem sloučení rodiny, tak ustanovení § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně nedává prostor pro správní uvážení žalovaného stran toho, zda cizinci dočasnou ochranu odejme. Byla-li cizinci dočasná ochrana udělena pouze z důvodu, že je rodinným příslušníkem jiného (nezletilého) cizince, který je poživitelem dočasné ochrany, a tento již dočasnou ochranou nedisponuje, musí žalovaný

dočasnou ochranu rodinnému příslušníku odejmout vždy, pokud není shledán důvod hodný zřetele.

16. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že ke dni 31. 3. 2023 platnost dočasné ochrany manželky žalobce uplynula, aniž by si požádala o její prodloužení. Tuto skutečnost žalobce v žalobě žádným způsobem nerozporoval. Žalovanému je tedy nutno přisvědčit, že uplynula-li platnost dočasné ochrany udělené manželce žalobce, aniž by požádala o její prodloužení, je tato skutečnost sama o sobě důvodem k odnětí dočasné ochrany udělené žalobci, nejsou-li na straně žalobce důvody hodné zřetele pro její ponechání.
17. To, že s žalobcem jeho manželka nadále udržuje blízký vztah a navštěvuje jej, není pro posouzení důvodu odnětí dočasné ochrany relevantní. Důvodem udělení dočasné ochrany žalobci bylo, že při splnění podmínek dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. dočasnou ochranou disponovala jeho manželka. Vzhledem k tomu, že manželka žalobce dočasnou ochranou již nedisponuje, došlo k zániku důvodu, pro který byla žalobci dočasná ochrana udělena, tedy k naplnění důvodu pro odnětí dočasné ochrany žalobci.
18. Odnětí oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany z důvodu sloučení rodiny dle § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně předpokládá výklad neurčitého právního pojmu *důvod hodný zřetele*.
19. V rámci žaloby žalobce uvedl více důvodů, které považuje za důvody hodné zřetele pro ponechání dočasné ochrany. Tyto spočívají jednak v tom, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany jako samozadatel, a dále v okolnostech týkajících se soukromého a rodinného života žalobce na území České republiky (integrace v ČR, délka jeho pobytu v ČR, osobní a pracovní zázemí, soužití se zletilým synem, který má v ČR pobytové oprávnění). V řízení před žalovaným se žalobce nevyjádřil, neboť se mu nepodařilo doručit oznámení o zahájení správního řízení a výzvu k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí.
20. Nejvyšší správní soud se neurčitými právními pojmy, jejich výkladem a soudním přezkumem zabýval opakovaně. Při výkladu neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou a okolnostmi případu. Sám přitom musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, respektive zhodnotit, zda lze posuzovanou věc zařadit do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73, č. 701/2005 Sb. NSS, ze dne 20. 7. 2022, č. j. 2 Azs 130/2022-35, či ze dne 31. 10. 2023, č. j. 7 Azs 322/2022-40). Smyslem povinnosti správního orgánu neurčitý právní pojem vymezit je dostatečně vysvětlit jeho obsah a rozsah pro potřeby konkrétního posuzovaného případu. Rozhodnutí, v němž správní orgán užil neurčitý právní pojem, aniž náležitě objasnil obsah a význam tohoto pojmu, je nepřezkoumatelné. Správní soudy svým výkladem nemohou zcela nahrazovat chybějící úvahy správního orgánu. Judikatura Nejvyššího správního soudu tedy požaduje, aby správní orgány vyložily, co pod neurčitým právním pojmem rozumí. (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2023, č. j. 6 As 217/2021-126, či ze dne 30. 9. 2011, č. j. 4 As 12/2011-100).
21. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný těmito požadavkům nedostál.
22. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně obsahuje neurčitý právní pojem *„důvod hodný zřetele“*. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný samotné ustanovení § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně výrazně pozměnil, když uvedl, že *„správní orgán*

*oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany neodejme pouze tehdy, jestli by existoval **důvod zřetele zvlášť hodný**, proč dočasnou ochranu cizinci ponechat.*“

23. S pojmem *důvod zřetele zvlášť hodný* žalovaný pracoval i dál, když uvedl, že ze své úřední činnosti žádný takový důvod nezjistil ani ho žalobce neuvedl. V dalším odstavci rozhodnutí už žalovaný používá pojem *důvod hodný zřetele* s tím, že žalobce byl srozuměn s tím, že „*k odnětí dočasné ochrany může dojít pouze v případě, že nebude shledán jiný důvod hodný zřetele pro ponechání dočasné ochrany.*“, a následně uzavřel, že v případě nebyl shledán jiný důvod hodný zřetele pro ponechání dočasné ochrany.
24. Je tedy zřejmé, že žalovaný opakovaně zaměňoval pojem „*důvod zřetele zvlášť hodný*“ a „*jiný důvod hodný zřetele*“, přičemž náročnější požadavek v podobě důvodů zřetele zvlášť hodných citovaná právní úprava neobsahuje.
25. Jelikož není sporné naplnění důvodů pro zánik dočasné ochrany ve spojení se zánikem dočasné ochrany manželky žalobce, bylo povinností žalovaného posoudit možné naplnění důvodů hodných zřetele (nikoliv důvodů zvlášť zřetele hodných), pro které by bylo namíste žalobce v režimu dočasné ochrany ponechat. V případě důvodu hodného zřetele se jedná o takový, který si zaslouží být vzat v potaz.
26. Ze žalobou napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný obsah a význam uvedeného neurčitěho právního pojmu ani v obecné rovině nevyložil, naopak pozměnil obsah právní úpravy. Následně sice konstatoval svoji povinnost, které se snažil dostat, a dokonce uvedl, že ho tížilo ohledně této skutečnosti důkazní břemeno, nicméně uzavřel, že takový důvod v případě žalobce neshledal.
27. Soud bez ohledu na dále řečené konstatuje, že žalovaný nedostal své povinnosti alespoň rámcově objasnit obsah a význam užitěho neurčitěho pojmu *důvod hodný zřetele*, a tento pak aplikovat na zjištěné okolnosti případu. Tato vada brání přezkoumání napadeného rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů a soud proto související námitky vyhověl.
28. Soud přesto vypořádal alespoň ty námitky, se kterými se mohl vyrovnat i přes uvedenou vadu žalobou napadeného rozhodnutí.

K ostatním žalobním námitkám

29. Pokud jde o žalobcem předestřené okolnosti ohledně délky jeho pobytu na území ČR lze žalovanému přisvědčit, že tyto skutečnosti nebudou představovat „*zjevně důvody hodné zřetele pro ponechání dočasné ochrany*“. Dočasná ochrana slouží pouze k poskytnutí okamžité a časově omezené ochrany cizincům ve výjimečné situaci jejich hromadného přílivu. Je udělována pouze do doby, než se budou moci vrátit na území svého domovského státu. Pokud si cizinec během této krátké doby vytvoří na území hostitelského státu rodinné či soukromé vazby, činil tak s vědomím své nejisté pobytové situace. Nemůže tedy spoléhat, že mu stát na základě těchto vazeb umožní další pobyt.
30. Soud se dále ztotožňuje s tím, že není chybou žalobce, že v předmětném řízení nezohlednil soužití žalobce s jeho synem ani pobyt syna na území ČR. Ze správního spisu nevyplývá, že by žalobce jakkoliv uvedl, že má syna, natož že jeho syn pobývá na území ČR a bydlí s ním. Zároveň je ze spisu zřejmé, že žalobce byl v řízení pasivní, resp. nepřebíral poštu (neměl ani na uvedené adrese zřízenou domovní schránku). Fakt, že žalovaný nezohlednil pobyt syna žalobce na území ČR, proto nemůže jít na vrub žalovaného.

31. Klíčové je ale posouzení, zda je důvodem hodným zřetele otázka nadále probíhajícího konfliktu na Ukrajině, tj. zda by byl v jeho důsledku žalobce oprávněn získat dočasnou ochranu i jako samozadatel. K této otázce se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyjádřil vůbec a skutečnosti uvedené ve vyjádření k žalobě soud nemůže jako důvody rozhodnutí zohlednit a ani se jimi v podrobnostech zabývat. Lze pouze konstatovat, že v případě, že žalobce je osobou, na kterou se povinně vztahuje rozhodnutí Rady EU č. 2022/382 (srov. § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb.), není možné jeho oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany odejmout z důvodu dle § 10 odst. 3 zákona o dočasné ochraně.
32. Žalovaný sice v rekapitulační části svého rozhodnutí zkonstatoval obsah žádosti žalobce o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 15. 3. 2024, vč. toho, že žalobce byl ke dni 24. 2. 2022 držitelem polského víza s platností od 24. 2. 2022 do 20. 10. 2022, nicméně ve vztahu k § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. z toho nic konkrétního nevyvozuje. Závěr o tom, že žalovaný nepovažuje žalobce za osobu, která mj. je občanem Ukrajiny pobývajícím na Ukrajině přede dnem 24. 2. 2022, vyplývá pouze z části žádosti „*Místo pro úřední záznamy, nevyplňujte!*“, ze které vyplývá, že žalobci byla udělena doplňková ochrana, ačkoliv nebyly splněny podmínky pro samozadatele. Výslovně ale tento důvod v napadeném rozhodnutí vyjádřen není a žalobce se konečně nemohl ani z napadeného rozhodnutí dozvědět, proč ho nelze považovat za osobu dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb., tím méně proti takovému závěru mohl někdy adekvátně brojit.
33. Soud přesto k otázce udělených víz odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2025, č. j. 5 Azs 72/2024-21, dle jehož právní věty „*[z] pouhé existence víza uděleného v jiném členském státě, nelze dovozovat, že žadatel není osobou podle čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady 2022/382, resp. že mu není možno udělit dočasnou ochranu dle § 3 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. Správní orgán musí zkoumat individuální skutkové okolnosti žadatele a prokázat, že žadatel skutečně vízum jiného státu aktivně využíval.*“ Nejvyšší správní soud zde přijal právní názor zastávaný různými senáty Městského soudu v Praze, dle kterých „*Přiznání víza či povolení k pobytu v zahraničí neznamená, že taková osoba automaticky přestává žít ve své zemi. Z užití pojmu „pobývat“ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně. Z uvedeného pojmu však nelze dovozovat, že by nemohl současně disponovat povolením k dlouhodobému pobytu v jiné zemi. Závěr žalovaného o údajném skutečném důvodu nepřijetí žádosti je tak založen na příliš extenzivním výkladu a bez konkrétního dokazování v rámci vedeného správního řízení neodpovídá jazykovému a logickému významu příslušného ustanovení zákona Lex Ukrajina. (...) Důvod nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. b) citovaného zákona není u žalobce dán.*“ (srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2023, č. j. 18 A 54/2023-32, ze dne 2. 11. 2023, č. j. 11 A 111/2023-62, či ze dne 26. 3. 2024, č. j. 15 A 137/2023-46 Sb.)
34. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný v projednávané věci vůbec neposoudil, zda žalobce splňuje podmínky dle čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, tedy zda je ukrajinským státní příslušníkem pobývajícím na Ukrajině před 24. únorem 2022, či nikoliv. Vzhledem k tomu, že žalovaný nehodnotil, zda žalobce v době před vypuknutím válečného konfliktu skutečně pobýval na území jiného státu, či na území Ukrajiny, považuje krajský soud i v tomto ohledu napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

35. Není-li postaveno najisto, zda je žalobce osobou, na kterou se povinně vztahuje rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, nelze napadené rozhodnutí přezkoumat v rozsahu uplatněných žalobních bodů.

IV. Závěr a náklady řízení

39. S ohledem na vše shora uvedené soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude správní orgán vázán shora uvedeným právním názorem zdejšího soudu podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.
40. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl úspěšný, ale soud z obsahu spisu nezjistil, že by mu jakékoli náklady řízení vznikly. Procesně neúspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 29. ledna 2026

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce